

Laki

sairausvakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan sairausvakuutuslain (1224/2004) 8 luvun 1 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1228/2016,

muutetaan 2 luvun 5 §:n 2 momentti, 8 luvun 5 §:n 2 kohta, 9 luvun 3 §:n 1 momentti, 10 luvun 2 §:n 2 momentin 1 kohta, 11 luvun 3 §:n 5 momentti, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentin 3 kohta ja 13 § sekä 12 luvun 8 §,

sellaisina kuin niistä ovat 8 luvun 5 §:n 2 kohta laissa 678/2014, 9 luvun 3 §:n 1 momentti laissa 28/2022 sekä 11 luvun 3 §:n 5 momentti, 5 §:n 1 momentti, 6 §:n 1 momentin 3 kohta ja 13 § laissa 535/2019, sekä

lisätään 8 lukuun uusi 1 b §, 9 lukuun uusi 4 a § ja 11 lukuun uusi 16 §, seuraavasti:

2 luku

Sairaanhoitokorvauksia koskevat yhteiset säännökset

5 §

Sairaanhoitokorvauksen suhde muun lain mukaiseen korvaukseen

Jos vakuutetun oikeus saada korvausta sairaanhoidosta aiheutuneista kustannuksista perustuu potilasvakuutuslakiin (948/2019), tämän lain mukainen korvaus on potilasvakuutuslakiin nähden ensisijainen. Jos vakuutetulle on jo maksettu potilasvakuutuslain perusteella korvausta samoista sairaanhoitokustannuksista, maksetaan tämän lain mukainen korvaus Potilasvakuutuskeskukselle.

8 luku

Sairauspäiväraha ja osasairauspäiväraha

1 b §

Luovutuspäiväraha

Vakuutetulle maksetaan luovutuspäivärahaa elimen, kudoksen tai solujen irrottamisen ja siihen liittyvien välttämättömien tutkimusten aiheuttaman ansionmenetyksen korvaamiseksi.

Luovutuspäiväraha maksetaan työnantajalle siltä osin kuin työntekijällä on työsuhteen perusteella oikeus palkan tai sitä vastaavan korvauksen saamiseen ajalta, jolloin työntekijä on ollut estynyt tekemästä työtään elimen, kudoksen tai solujen irrottamisen taikka siihen liittyvien välttämättömien tutkimusten takia ja kun työsuhteen ehdoissa on sovittu päivärahan tai sen osan maksamisesta työnantajalle. Luovutuspäivärahaa ei makseta työntekijälle samalta ajalta palkkaa vastaavalta osalta.

Jos luovutuspäivärahasta ei muuta erikseen säädetä, siihen sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään sairauspäivärahasta. Luovutuspäivärahaan ei kuitenkaan sovelleta sairauspäivärahaa

koskevia 7 luvun 1 ja 3 §:n, tämän luvun 1, 2, 4, 4 a, 5, 5 a ja 6—10 §:n, 11 luvun 1, 2, 5—8, 10 ja 14 §:n sekä 12 luvun 2—7 §:n, 10 §:n 2 momentin sekä 11 ja 12 §:n säännöksiä.

5 §

Sairauspäivärahan maksamisen rajoitukset

Sairauspäivärahaa ei makseta vakuutetulle, joka on:

2) asevelvollisuuslain (1438/2007) tai naisten vapaaehtoisesta asepalveluksesta annetun lain (285/2022) mukaisessa palveluksessa tai siviilipalveluslain (1446/2007) mukaisessa siviilipalveluksessa.

9 luku

Vanhempainpäivärahat

3 §

Oikeus erityisraskausrahaan

Raskaana olevalla vakuutetulla, joka on ansiotyössä tai omassa työssä lukuun ottamatta omassa kotitaloudessa tehtävää työtä, on oikeus erityisraskausrahaan, jos hänen työtehtäviinsä tai työoloihinsa liittyvä kemiallinen, biologinen, fysikaalinen tai fyysinen tekijä, työolosuhde taikka muu vastaava seikka vaarantaa hänen tai sikiön terveyden. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin, milloin vakuutetun työtehtävien tai työolojen voidaan edellä mainituissa tilanteissa arvioida vaarantavan vakuutetun tai sikiön terveyden, sekä siitä, mitä selvityksiä vakuutetun on esitettävä haettaessa erityisraskausrahaa.

4 a §

Erityisraskausrahan maksaminen osittaisena

Jos työnantaja ei voi järjestää vakuutetulle muuta työtä työsopimuslain 2 luvun 3 §:n 2 momentin tai merityösopimuslain 2 luvun 3 §:n 2 momentin mukaisesti ja jos tämän luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu vaara vakuutetun tai sikiön terveydelle voidaan välttää vain työaika lyhentämällä ja vakuutettu on tästä syystä sopinut työnantajansa kanssa osa-aikatyöstä, erityisraskausraha voidaan osa-aikatyön ajalta maksaa osittaisena. Edellytyksenä on, että vakuutetun päivittäinen työaika on enintään viisi tuntia.

Yrittäjälle erityisraskausraha voidaan maksaa osittaisena, jos hänen päivittäinen työaikansa on enintään viisi tuntia 3 §:ssä tarkoitetuista syistä ja hänelle aiheutuu tästä ansionmenetystä.

Jos vakuutettu työskentelee useassa työsuhteessa taikka palkkatyössä ja yrittäjänä, erityisraskausrahan maksaminen osittaisena edellyttää, että päivittäinen työaika on yhteensä enintään viisi tuntia.

10 luku

Erityishoitoraha

2 §

Erityishoitorahan maksamisen edellytykset

Erityishoitorahaan on oikeus vakuutetulla, joka osallistuu:

1) lapsensa sairauden tai vamman vuoksi annettavaan erikoissairaanhoidon tasoiseen hoitoon tai kuntoutukseen, jos lasta hoitava lääkäri katsoo osallistumisen tarpeelliseksi; erityishoitorahan suorittamisen edellytyksenä on lisäksi seitsemän vuotta täyttäneen lapsen osalta, että sairaus tai vamma on vaikea;

11 luku

Päivärahaetuuksien määrä

3 §

Palkkatulo

Kunnan eläinlääkärin tulona huomioidaan palkan lisäksi eläinlääkärin eläimen omistajilta tai haltijoilta periminä eläinlääkintähuoltolain (285/2023) 14 §:ssä tarkoitettuina palkkioina mainitun lain 3 §:n 4 momentissa tarkoitetun kunnan toimielimen vuosittain vahvistama rahamäärä.

5 §

Ansionmenetykskorvaukset

Ansionmenetykskorvauksena huomioidaan vakuutetun työtapaturman tai ammattitaudin perusteella saama työtapaturmaa koskevien eri lakien mukainen ansionmenetykskorvaus, liikennevakuutuslakiin, potilasvakuutuslakiin tai sotilastapaturmaa koskeviin eri lakeihin perustuva ansionmenetykskorvaus, tartuntatautilain mukainen tartuntatautipäiväraha sekä ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain 18 §:n 2 momentin mukainen luovutuspäiväraha.

6 §

Etuusperusteinen tulo

Etuusperusteinen tulo lasketaan tarkastelujakson aikana saatujen seuraavien ansionmenetykskorvausten ja sosiaalietuuksien perusteella:

3) päivärahaetuus lukuun ottamatta tartuntatautilain mukaista tartuntatautipäivärahaa sekä ihmisen elimien, kudoksien ja solujen lääketieteellisestä käytöstä annetun lain 18 §:n 2 momentin mukaista luovutuspäivärahaa;

13 §

Osittaisen erityisraskausrahan ja osittaisen vanhempainrahan määrä

Sen estämättä, mitä muualla tässä laissa säädetään, osittaisen erityisraskausrahan ja osittaisen vanhempainrahan määrä on kuitenkin aina puolet erityisraskausrahan ja vanhempainrahan määrästä.

16 §

Luovutuspäivärahan määrä

Luovutuspäiväraha määräytyy sen työ- tai virkasuhteen palkan perusteella, jonka vakuutettu saisi, ellei hän olisi estynyt tekemästä työtään elimen, kudoksen tai solujen irrottamisen taikka siihen liittyvien välttämättömien tutkimusten takia. Päivärahan määrä on kuukausitulon kahdeskymmenesviidesosa. Jos ansionmenetyksen määrästä ei esitetä luotettavaa selvitystä, luovutuspäiväraha määräytyy sen palkan perusteella, jonka vakuutettu on saanut välittömästi ennen kuin hän on estynyt tekemästä työtään elimen, kudoksen tai solujen irrottamisen taikka siihen liittyvien välttämättömien tutkimusten takia.

Yrittäjän luovutuspäiväraha on etuuden alkamishetkellä voimassa olevan yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaisesti vahvistetun vuosityötulon kolmassadasosa.

12 luku

Päivärahaetuuden suhde muihin etuuksiin

8 §

Sairauspäiväraha ja potilasvahinkokorvaukset

Vakuutetulla on oikeus sairauspäivärahaan sen estämättä, että vakuutetulla on oikeus saada korvausta työkyvyttömyydestä aiheutuneesta ansionmenetyksestä potilasvakuutuslain perusteella. Jos vakuutetulle on jo maksettu potilasvakuutuslain perusteella korvausta samalta ajalta, maksetaan sairauspäiväraha enintään maksetun korvauksen määrään saakka Potilasvakuutuskeskukselle.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2026.

Helsingissä 30.12.2025

Tasavallan Presidentti

Alexander Stubb

Sosiaaliturvaministeri Sanni Grahn-Laasonen